ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การปรับปรุงพันธุ์ผักกาดเขียวปลี โดยใช้เกสรตัวผู้เป็นหมัน

จากไซโทพลาสซึม

ชื่อผู้เขียน

นายนรินทร์ เสนาป่า

วิทยาศาสตรมหากัณฑิต

สาขาวิชาพืชสวน

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รศ. คร.มณีฉัตร นิกรพันธุ์

ประชานกรรมการ

ผศ. คร.คำเนิน กาละดี

กรรมการ

รศ. คร.คนัย

บณยเกียรติ

กรรมการ

บทคัดย่อ

จากการศึกษาการถ่ายทอดยืนที่ควบคุมการเป็นหมันไซโทพลาสซึม ไปยังพันธุ์แท้ผักกาด เขียวปลี 5 สายพันธุ์ พบว่า พันธุ์ 4-4 X 67 ให้น้ำหนักเมล็ดพันธุ์สูงสุด 0.954 กรัม/ต้น และพันธุ์ 4-4 X 2 I 13 ให้น้ำหนักเมล็ดพันธุ์น้อยที่สุด 0.391 กรัม/ต้น ส่วนการผลิตเมล็ดพันธุ์ลูกผสมกลับ ชั่วที่ 5 ของเมล็คพันธุ์ผักกาคเขียวปลี 8 สายพันธุ์ พบว่า พันธุ์ BC, 4-4 X 67 ให้น้ำหนักเมล็คพันธุ์สูงสุด ส่วนพันธุ์ BC $_{s}$ 4-4 X 2113 ให้น้ำหนักเมล็ดพันธุ์ต่ำสุด โดยให้น้ำหนัก 0.954 และ 0.102 กรัม/ต้น เมื่อนำเมล็คพันห์ุลูกผสมที่ได้ไปปลูกเพื่อคูลักษณะของคอก ตามถำดับ พบว่าถูกผสมของผักกาด เขียวปลีทุกสายพันธุ์ให้ดอกที่มีลักษณะเป็นหมัน เมื่อทำการศึกษาวิธีการผลิตเมล็ดพันธ์โดยวิธีการ ต่าง ๆ ปรากฏว่า การผสมเกสรโดยใช้มือให้ผลดีกว่า การผสมเกสรโดยใช้ผึ้ง และการผสมตาม ธรรมชาติ โดยให้น้ำหนักผัก 0.1380 กรัม/ฝัก น้ำหนักเมล็ด 1.0016 กรัม/1,000 เมล็ด และให้เมล็ด 8.5 เมล็ด/ฝัก เมื่อนำเมล็ดพันธุ์ลูกผสมที่ได้จากการผสมกลับ 4 ครั้ง ไปผลิตเมล็ดพันธุ์ผสม แล้วนำ เมล็ดพันธุ์ลูกผสมที่ใค้ไปปลูกทดสอบกับพันธุ์การค้าในฤดูหนาว 2540 พบว่า พันธุ์ลูกผสมที่นำไป ปลูกทคสอบส่วนใหญ่ไม่ห่อหัว ยกเว้นพันธุ์ (4-4 imes 19-H-12) imes 40 $imes_2$ - 3-4 และพันธุ์ (4-4 imes 2 $imes_2$) imes40R,-3-4 ซึ่งมีลักษณะที่ดี และให้ผลผลิตสูง 6,220 กิโลกรัม/ไร่ และ 5,220 กิโลกรัม/ไร่ ตามลำดับ จากการศึกษาความสัมพันธ์ทางพันธุกรรมของผักกาดเขียวปลีลูกผสมกับพันธุ์พ่อแม่ โดยอาศัยเทคนิค ทางอีเล็กโทรโฟรีซิส เพื่อตรวจสอบการกระจายตัวของแถบไอโซไซม์ที่ได้จากเอนไซม์ peroxidase, พบว่าเอนไซม์ peroxidase acid phosphatase และ esterase เป็นเอนไซม์ที่เหมาะสมสำหรับ การตรวจสอบความสัมพันธ์ทางพันธุกรรม ของลูกผสมผักกาดเขียวปลี

Thesis Title

Varietal Improvement of Leaf Mustard (Brassica juncea L.)

Using Cytoplasmic Male Sterility

Author

Mr. Narin Senapa

M.S.

(Agriculture) Horticulture

Examining Committee

Assoc. Prof. Dr. Maneechat Nikornpun

Chairman

Asst. Prof. Dr. Dumnern Karladee

Member

Assoc. Prof. Dr. Danai Boonyakiat

Member

Abstract

Transfering of cytoplasmic male sterility lines of leaf mustard into five inbred lines were studied. The results show that 4-4 X 67 line had the highest seed weight 0.954 grams/plant and 4-4 X 2I13 line had the lowest seed weight 0.391 grams/plant. The results of seed production in the fifth generation of backcross (BC₅) involving eight inbred lines show that BC₅ 4-4 X 67 had the highest seed weight and BC₅ 4-4 X 2113 had the lowest seed weight. Their seeds weight were 0.946 grams/plant and 0.102 grams/plant, respectively. The study of method for leaf mustard pollinations; hand pollination, bee pollination, and open pollination suggests that hand pollination was the best method for leaf mustard pollination. Making hand pollination the plant could produce 0.138 grams of pod weight and 1.0016 grams weight / 1,000 seed. It also produced 8.5 seed/pod. which better than bee pollination and open pollination. The hybrid seeds were backcrossing from BC4 were tested in comparision with the commercial variety in winter 1997. The results show that most of hybrid lines were bolting excepted the two (4-4 X 19-H-12) X 4OR₂-3-4 and (4-4 X 2R₂) X 4OR₂-3-4 lines which were heading and also gave high yield of 6,220 and 5,220 kilograms/rai respectively. Therefore both of them are recommend to tested in the farmer trail. The isozyme from peroxidase, acid phosphatase, and esterase which using in electrophoresis technique were investigated for genetic relationship between hybrid and their parents. The results show that peroxidase was the best enzyme for this method.